

Pedagogisch

Werkplan

Januari 2024

Voorwoord

Spelerij Maatjes is in 2009 opgericht samen met een groep ouders. Ouders die ontevreden waren over het aanbod van buitenschoolse opvang in Wijk bij Duurstede. Ontevreden over het standaard aanbod, het gebrek aan maatwerk en pedagogische kwaliteit. Spelerij Maatjes heeft hier op ingespeeld en heeft sindsdien een duidelijk bestaansrecht verworven met een onderscheidend aanbod in voor-, naschoolse- en vakantie activiteiten.

In dit vernieuwde pedagogisch werkplan januari 2024 van BSO Spelerij Maatjes is beschreven hoe wij met kinderen in de leeftijd van 4 - 12 jaar omgaan en waarom we dit zo doen. Aan bod komt onze pedagogische visie, de manier waarop de opvang op de locatie is georganiseerd, hoe wij werken aan onze pedagogische doelen en hoe het activiteitenaanbod eruit ziet.

Het pedagogisch werkplan van Spelerij Maatjes betreft geen dikke beleidsnota, maar is een concrete leidraad voor de pedagogisch medewerkers en het biedt daarnaast ouders inzicht in onze manier van werken.

Todd de Munnik,
Directeur/ eigenaar

Pedagogische visie

Ouders dragen hun zorg voor de opvoeding tijdelijk aan ons over. Daar geven we invulling aan door de opvang zo te organiseren dat we kinderen emotionele veiligheid bieden, de ontwikkeling van hun sociaal-emotionele competenties bevorderen en we ze een gevoel voor normen en waarden meegeven.

Medewerkers van Spelerij Maatjes laten in al hun handelen zien dat ze de kinderen primair veiligheid willen bieden in een vertrouwde omgeving, ze betrokken zijn bij de kinderen en oog hebben voor ieders eigenheid. Ze bewegen mee met de ontwikkeling van het kind.

De begrippen *veiligheid, vertrouwen, betrokkenheid, eigenheid* en *maatwerk* zijn daarin de kernwaarden van waaruit we werken bij Spelerij Maatjes.

Wij geloven in de eigen ontwikkelingskracht van een kind. Door daarbij aan te sluiten en ze uit te dagen tot het doen van nieuwe ontdekkingen stimuleren we de ontwikkeling van ieder kind.

Spelerij Maatjes kiest voor een kleinschalige en kwaliteit verhogende aanpak. Dat betekent onder meer zeggen dat er bewust voor gekozen is om te werken met een medewerker - kind ratio van gemiddeld 1 op 7 kinderen.

Vormgeven aan pedagogisch beleid betekent voor Spelerij Maatjes vormgeven aan de "driehoek" tussen kind, ouders en pedagogisch medewerkers van Spelerij Maatjes.

- Het kind in zijn ontwikkeling met zijn dromen, wensen, fantasie, maar ook met zijn angsten, frustraties, vragen en onzekerheden.
- De ouders als ervaringsdeskundigen, ook met hun dromen, wensen, frustraties, vragen en onzekerheden.
- De pedagogische medewerkers van Spelerij Maatjes met hun professionele deskundigheid, maar ook met hun kijk op het kind t.a.v. dromen, wensen, frustraties, vragen en onzekerheden.
- Dit moet goed met elkaar zijn afgestemd en dus zullen ouders en onze medewerkers bondgenoten, ofwel Maatjes moeten kunnen worden. Zodat het kind zich optimaal kan ontwikkelen, via spel en contacten met anderen.

De wijze waarop we binnen Spelerij Maatjes met de kinderen om willen gaan

- De kinderen zoveel mogelijk zelf laten doen; ze mogen fouten maken, ze kunnen bronnen in zichzelf aanboren, en zo op zichzelf leren vertrouwen.
- De kinderen geven we toegang tot de materialen.
- We laten de kinderen weten wat waar hoort, zodat ze zelf iets kunnen pakken of opruimen.
- We geven kinderen de kans hun eigen conflicten op te lossen.
- We waarderen de kinderen om wie ze zijn en niet hoe wij ze graag willen zien.

- De omgeving van kinderen richten we zo in dat er steeds wat te ontdekken valt, maar we zorgen er tegelijkertijd voor dat deze veilig genoeg is.
- Kinderen mogen er zijn, ook als ze niet blij zijn, boos, bang of verdrietig.
- Zien dat kinderen naar kennis verlangen, van nature nieuwsgierig en verwonderd kunnen zijn en relaties willen aangaan en willen communiceren.
- Er zijn duidelijke omgangsvormen, waarbij het kind wordt begeleid om hier mee om te leren gaan (Regelmaatjes).
- De kinderen leren verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf en anderen.
- De kinderen leren dat zij respect hebben voor elkaar en voor volwassenen waar ze mee omgaan, ongeacht hun afkomst.
- Kinderen ontdekken wat de toegevoegde waarde van het samenzijn in een groep kan betekenen.

Rol en handelen van de pedagogisch medewerker

Aangezien we binnen Spelerij Maatjes het kind in zijn ontwikkeling centraal stellen, vraagt dat van de pedagogisch medewerkers een bepaalde manier van handelen. Spelerij Maatjes ziet dat als volgt:

- De rol van de pedagogisch medewerker is die van gastvrouw/heer, ondersteuner, en gids.
- De pedagogisch medewerker kan naar de kinderen luisteren en proberen hen te begrijpen, zodat ze zich gerespecteerd en in hun waarde gelaten voelen.
- De pedagogisch medewerker gaat niet uit van "hoe houden we de kinderen bezig" maar wel "wat houdt de kinderen bezig".
- De pedagogisch medewerker blijft zoeken naar wat mogelijk is en laat zich niet en remmen door wat niet kan en mag.
- De relaties die pedagogisch medewerkers met de kinderen opbouwen zijn heel belangrijk.
- De pedagogisch medewerkers zijn in staat om te reflecteren op zichzelf en op hun rol als begeleider; ze vragen zich regelmatig af welke invloed zij op de kinderen hebben en hoe ze deze invloed kunnen en willen aanwenden.
- De pedagogisch medewerker kan inspelen op onverwachte gebeurtenissen.
- De pedagogisch medewerker is bereid om de dialoog aan te gaan met de kinderen, de oplossing van de kinderen te volgen, ook al lijkt hun eigen oplossing beter.
- De pedagogisch medewerker moet in staat zijn om te kijken wat er in de omgeving van het kind en in de omgang met volwassenen met het kind moet veranderen, zodat het kind tot zijn recht kan komen.
- Een voedzaam klimaat kunnen bieden waarin ieder kind uitdrukking kan geven aan wat in de kiem al aanwezig is.
- Duidelijk kunnen zijn over grenzen, uitleggen waarom die grenzen bestaan en bij ongewenst gedrag niet het kind veroordelen, maar het gedrag benoemen waar de medewerker en/of een ander kind last van heeft.
- Het kunnen overbrengen van waarden en normen door zoveel mogelijk het goede voorbeeld te geven, bewust model te staan.

Hoe is de buitenschoolse opvang georganiseerd?

Spelerij Maatjes is gehuisvest in de kantine van de lokale voetbalvereniging CDW. Binnen de kantine hebben we (achterin) een eigen gedeelte wat exclusief gebruikt wordt door onze BSO kinderen. Het voorste ruime deel van de kantine wordt eveneens (mede) gebruikt als BSO-ruimte en heeft in de weekend de kantine functie voor de voetbalvereniging. In de entreerimte kunnen kinderen hun schooltassen kwijt en staan de fietsjes, stepjes, skelters en ander buitenspel materiaal gestald. Verder maken we in de kantine gebruik van de keuken.

Tenslotte hebben we een kracht- en herstelruimte ter beschikking. Deze ruimte gebruiken we alleen op drukke dagen wanneer het buiten aanhoudend slecht weer is. Dan blijven de meeste kinderen namelijk (noodgedwongen) binnen en gaan we met een groepje kinderen naar deze ruimte voor een sportactiviteit of een sociale activiteit. Daarmee verdelen we de kinderen wat beter over de aanwezige ruimtes.

Naast deze beneden ruimtes hebben we 2 bovenruimtes ter beschikking. De ruimte aan de voorzijde van de kantine wordt gebruikt door de oudere kinderen (8+). Aan de achterzijde van de kantine wordt de boven ruimte gebruikt als kantoor en opslag van materialen.

De directe ruimte rondom de kantine evenals het complete hoofdveld en het aangrenzende kleinere kunstgrasveldje ("de pannakooi") fungeren als royale buitenruimte.

Spelerij Maatjes heeft ruimte voor maximaal 60 kinderen per dag. In de praktijk handhaven we echter een dagelijkse capaciteit van 54 kinderen.

Wanneer en waar is er BSO

Spelerij Maatjes is open na schooltijd, op schoolsluitingsdagen en in de schoolvakanties. We zijn het hele jaar open, ook in de zomervakantie. Alleen op algemene feestdagen zijn we gesloten.

Soms komt een kind een *extra dag* naar de Maatjes of wordt van *dag geruild*. Ook bestaat de mogelijkheid om naar Spelerij Maatjes te komen op basis van een *strippenkaart*. Dit is handig voor ouders die opvang nodig hebben op een onregelmatige basis en dus flexibele opvang nodig hebben.

Daarnaast bieden we in de ochtenden *voorschoolse opvang* (7.30 - 8.30 uur). Aan kinderen van wie de ouders vroeg moeten starten met werken.

Deelname aan verenigingen en clubjes tijdens BSO-tijd

Kinderen kunnen tijdens BSO-middagen naar sportclubjes, muziek- of theaterles e.a. gebracht en gehaald worden. Doordat we werken met een lagere medewerker - kind ratio kunnen we dit structureel dagelijks faciliteren.

Onze pedagogisch medewerkers

Onze betrokken pedagogisch medewerkers vormen een hecht team. Door hun meerjarige ervaring in de buitenschoolse opvang weten ze een gezellige, huiselijke sfeer te creëren

waarin ieder kind tot z'n recht komt en ook ouders zich thuis voelen. Er is een groepshulp aanwezig en 7 pedagogisch medewerkers. De leeftijden zijn mooi verdeeld tussen de 20 en 65 jaar.

De directeur eigenaar is eveneens pedagogisch geschoold (HBO) en werkt (bijna) dagelijks mee op de groep met de kinderen. Zodat deze ook goed zicht heeft op de pedagogische praktijk.

Verder hebben we structureel 1 of meerdere stagiaires die aanwezig zijn, deze worden altijd boventallig ingezet. De stagiaires worden gedurende hun stageperiode (half of heel schooljaar) begeleid door een vaste pedagogisch medewerker (stagebegeleider) en deze hebben samen tweewekelijks een voortgangsgesprek. De stagiaires verrichten geen verzorgende taken. Naarmate de stageperiode vordert, voeren de stagiaires vaker zelfstandig een activiteit uit, die zij ook zelfstandig voor dienen te bereiden. De uitvoer vindt echter altijd in aanwezigheid en onder verantwoordelijkheid plaats van een pedagogisch medewerker. Na afloop wordt de betreffende activiteit samen geëvalueerd. Voorbeelden van activiteiten opgezet door stagiaires zijn: een sport- of spelactiviteit uitvoeren, een speurtocht voorbereiden en begeleiden, een vakantie dagprogramma voorbereiden / organiseren of een verbetervoorstel uitwerken ten aanzien van een werkaspect op Spelerij Maatjes.

Uitgangspunt is dat de stagiaires in de loop van de tijd steeds zelfstandiger gaan functioneren, dit echter te allen tijd in aanwezigheid en onder verantwoordelijkheid van een vaste pedagogisch medewerker.

Op de drukke dagen (maandag, dinsdag en donderdag) werken we structureel met een "vliegende keep". Dat is een medewerker die alle overstijgende zaken oppakt, bijv. telefoontjes, administratie, eten / drinken voor de kinderen verzorgt, zo nodig ehbo handelingen verzorgt, kinderen naar clubjes brengt en weer ophaalt, etc. Daarmee blijft de rust bij de activiteiten en kinderen gehandhaafd.

We vragen onze pedagogisch medewerkers te reflecteren op het eigen handelen en hun dagelijkse pedagogische interactie met de kinderen. Het krijgen en geven van feedback is essentieel om scherp te blijven en de kwaliteit steeds te verbeteren. De medewerkers worden structureel vakinhoudelijk jaarlijks bijgeschoold en ontvangen daarnaast structureel pedagogische coaching van de daartoe bevoegde meewerkend directeur eigenaar.

Eten en drinken.... Schuif gezellig aan!

Bij Spelerij Maatjes krijgen de kinderen verse groentehapjes, drinken en tussendoortjes. Als het kind er de hele dag is, ook een lunch. Heeft een kind een bijzonderheid t.a.v. voeding of een allergie, dan houden we daar rekening mee. Uit school rond 14.45 uur mogen de kinderen 2 koekjes (o.a. ontbijtkoek) kiezen en een beker limonade of water. Rond 16.30 uur kunnen de kinderen kiezen uit een stukje kaas, worst of groente (komkommer, wortel, tomaat of paprika). Voor de kinderen die er vanaf 17.15 nog zijn is er een (belegde) rijstwafel of zoute sticks om uit te kiezen.

We besteden aandacht aan omgangsvormen aan tafel, zoals bijv. "niet praten met volle mond" of "een ander uit laten praten".

De school gaat uit... nu naar de BSO

Kinderen worden door de pedagogisch medewerker van school opgehaald: met de Maatjesbus of met de taxi. Een vaste afspraak is dat er altijd een eigen medewerker met de kinderen meegaat in de taxi's.

Enkele oudere kinderen komen dagelijks zelf vanuit school op de fiets naar Spelerij Maatjes. Hiervoor dienen de ouders tevoren schriftelijk toestemming te geven.

Op elke school is een vaste verzamelplek waar de kinderen wachten totdat onze medewerker aanwezig is.

Op schoolvrije dagen brengen de ouders hun kind zelf naar de Maatjes.

Naar huis: ophalen van de BSO

Meestal haalt een van de ouders het kind op. Dit zien wij als een belangrijk moment om contact met de ouders te hebben. Bij het ophalen nemen we de tijd om ervaringen over het kind uit te wisselen. We betrekken het kind hierbij. We krijgen zo inzicht in hoe het kind thuis is en kunnen samen met de ouders de omgang met het kind op elkaar afstemmen.

Ouders geven aan de pedagogisch medewerker door als een ander dan de eigen ouder het kind komt ophalen. We laten het kind niet met "vreemden" meegaan.

Wanneer ouders vinden dat het kind voldoende zelfstandig is om alleen naar huis te kunnen, wordt dit samen met ouders vastgelegd op een "afsprakenformulier".

De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat het kind op de afgesproken tijd de BSO verlaat.

Samenwerking met school

Er vindt zo nodig afstemming plaats tussen de directeur / medewerkers van Spelerij Maatjes met de directeuren en/of leerkrachten van de samenwerkende scholen in Wijk bij Duurstede. Dit gaat over onderwerpen als: status van de wachtlijst, afstemming schooltijden met BSO tijden, afspraken m.b.t. ophalen van de kinderen, pedagogische benadering, ontwikkelingen op BSO of onderwijsgebied of soms over een individueel kind met opvallend gedrag.

Hoe we aan onze pedagogische doelen werken

Bieden van een gevoel van veiligheid

Kinderen komen pas tot ontwikkeling als ze zich veilig en vertrouwd voelen. We gaan op een sensitieve en responsieve manier met de kinderen om. We hebben daarbij respect voor hun autonomie, stellen ook grenzen en bieden structuur voor hun gedrag. Zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

Wanneer volwassenen om het kind open en eerlijk met elkaar omgaan, geeft dit vertrouwen. We werken dan ook actief aan een ontspannen, open sfeer in de groep.

Niet alleen voor de kinderen maar ook voor ouders en collega's. We gaan met respect met kinderen, elkaar en ouders om.

Basisgroepen

De kinderen bij Spelerij Maatjes verschillen in leeftijd van 4 tot 12 jaar. De groep kinderen is op leeftijd ingedeeld in de volgende basisgroepen:

- Blauw (de jongste kinderen van 4, 5 en 6 jaar; groepsgrootte maximaal 10)
- Groen (tussenleeftijd van 6, 7 en 8 jaar; groepsgrootte maximaal 22)
- Oranje (de oudste kinderen van 8 t/m 12 jaar; groepsgrootte maximaal 22)
- Woensdagmaatjes (kinderen van 4 t/m 12 jaar; groepsgrootte maximaal 22)
- Vrijdagmaatjes (kinderen van 4 t/m 12 jaar; groepsgrootte maximaal 22)

Aan elke basisgroep zitten steeds vaste pedagogisch medewerkers gekoppeld.

Kinderen die onregelmatig naar de Maatjes komen (met een *strippenkaart*) komen ook elke keer in hun eigen vaste basisgroep (indeling op leeftijd, zie hierboven).

Bij Spelerij Maatjes kiezen we er uit kwaliteitsoverwegingen voor om geen activiteiten uit te voeren met groepen van 30 of meer kinderen. De grootste groep in een (geplande) activiteit bestaat in de regel uit het maximaal aantal kinderen in de betreffende basisgroep (10 of 22).

Het ruilen van een opvangmiddag of het afnemen van een extra opvangmiddag wordt alleen gefaciliteerd indien er nog ruimte is in de betreffende basisgroep waar het kind in zit. Hetzelfde geldt voor kinderen die onregelmatig komen met een strippenkaart.

Wanneer de kinderen uit school komen wordt er in de basisgroepen wat gegeten, gedronken en gekletst (± 15 minuten) waarna de kinderen zelf kunnen kiezen met welke activiteit ze verder willen gaan. Dat mag zowel een activiteit in de eigen basisgroep zijn als daarbuiten. Na de betreffende activiteit keren de kinderen altijd weer terug in hun eigen basisgroep.

Op de woensdag en vrijdag zijn er (structureel) minder kinderen die naar Spelerij Maatjes komen (gemiddeld tussen de 10 - 20 kinderen) en voegen we de basisgroepen daarom samen tot 1 groep. Op woensdag en vrijdag werken er minimaal 2 vaste pedagogisch medewerkers, die bekend en vertrouwd zijn voor de kinderen. Op woensdag starten de kinderen met een gezamenlijk lunch waarna zij zelf mogen kiezen met welke activiteit ze verder willen gaan. Op vrijdag wordt er eerst wat gegeten, gedronken en gekletst (± 15 minuten) waarna de kinderen zelf een activiteit kunnen kiezen. Ook worden er op deze dagen (in overleg met de kinderen) regelmatig leuke uitjes ondernomen.

Het kan zich soms voordoen dat een kind in 2 basisgroepen zit. Vanwege de kleinschaligheid waarin wij werken en de aanwezigheid van veel broertjes en zusjes, vormt dit in de praktijk nooit een probleem. Ouders worden hier vooraf op gewezen en zij worden gevraagd hier schriftelijk mee akkoord te gaan.

Wanneer een kind er qua leeftijd aan toe is om door te schuiven naar een volgende basisgroep (bijv. van Blauw naar Groen), doen we dit middels een wentraject. Het kind gaat vooraf dan eerst 2 à 3 keer wennen, opbouwend in tijdsduur. We doen dit zoveel

mogelijk op maat, al naar gelang wat nodig is voor het betreffende kind om goed over te gaan naar een volgende basisgroep.

Bij Spelerij Maatjes zit *opvang in de schoolvakanties* niet standaard in het opvangcontract maar vindt deze plaats op basis van vrije opgave. In de *schoolvakanties* komen er daardoor standaard minder kinderen naar Spelerij Maatjes (op ma, di en do ± max. 25 per dag, op woensdag en vrijdag ± max. 10 per dag). Daarmee komen we in de praktijk nooit boven de hierboven genoemde maxima per basisgroep. Er is daardoor minder noodzaak om de basisgroepen te handhaven en daarom voegen we deze op vakantiedagen ook samen tot 1 groep. Dit is besproken met de Oudercommissie van Spelerij Maatjes en akkoord bevonden. Ouders worden ook hier vooraf op gewezen en gevraagd hier schriftelijk mee akkoord te gaan.

In de praktijk levert dit ook geen probleem op voor de aanwezige kinderen omdat ze in onze kleinschalige werkwijze elk kind al kennen. En we daarnaast vele combinaties hebben van broers en zussen op de Maatjes van uiteenlopende leeftijden. Op elke vakantiedag werken ook structureel onze vaste pedagogisch medewerkers waar de kinderen bekend en vertrouwd mee zijn. We doen dit in een beroepskracht-kind ratio van gemiddeld 1 op 7. Op elke vakantiedag wordt er (in overleg met de kinderen) een leuk uitje gepland (middag of ochtend). Op het andere dagdeel plannen we meerdere activiteitenopties in waaruit de kinderen zelf mogen kiezen. Halverwege de dag wordt er gezamenlijk geluncht.

Voorschoolse opvang: Spelerij Maatjes biedt in de schoolweken ook dagelijkse voorschoolse opvang van 7.30- 8.30 uur. Deze vindt plaats in kleine groepen, de maximaal gehanteerde groeps grootte is 8 kinderen (4 t/m 12 jaar). De praktijk is dat het aantal daadwerkelijk aanwezige kinderen lager ligt. De aanwezige kinderen vangen we vanwege het geringe aantal op in 1 groep. Waarbij er altijd een vaste pedagogisch medewerker aanwezig is, die bekend en vertrouwd is voor de kinderen. Bij de voorschoolse opvang kunnen de kinderen even rustig verder wakker worden, zo nodig ontbijten of hun ontbijt vervolgen en een activiteitje doen. Vanaf 8.10 uur worden de kinderen naar school gebracht.

Mentor

Elk kind krijgt vanaf de start een mentor toegewezen bij wie ze altijd terecht kunnen met hun vragen en onzekerheden. Ook ouders kunnen met vragen bij de mentor terecht als eerste aanspreekpunt. De nieuwe ouders wordt dan verteld wat de rol van de mentor inhoudt. De mentor zal als er bijzonderheden / problemen zijn ervoor zorgen dat deze worden opgepakt en indien nodig een gesprek met ouders / kind of leerkracht aangaan. In het kennismakingsgesprek met de ouders en het kind wordt uitgelegd hoe we het mentorprincipe vormgeven op Spelerij Maatjes.

We hebben met elkaar een aantal afspraken gemaakt die ervoor moeten zorgen dat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen bij Spelerij Maatjes en bij de pedagogisch medewerkers:

- We begroeten de kinderen persoonlijk en tonen oprecht interesse in ieder kind

- Na schooltijd organiseren we een eet- en drinkmoment met de eigen basisgroep
- De pedagogisch medewerker zit tijdens het eten en drinken met de kinderen aan tafel en heeft persoonlijke aandacht voor de kinderen. Zij / hij brengt een gesprek op gang over dingen die op dat moment leven bij de kinderen. Zij / hij stimuleert de kinderen te bedenken wat ze die middag zullen doen en geeft uitleg over de mogelijke activiteiten. Zij /hij stemt haar inzet af op de door de kinderen gekozen activiteiten.
- We houden gedurende de middag "feeling" met de kinderen. We maken afspraken over hoeveel kinderen met een activiteit bezig kunnen zijn en in welke ruimte.
- Relevante zaken m.b.t. de kinderen (bijv. een driftbui of pestgedrag) worden direct onderling overgedragen aan de collega's.
- Het team zorgt met elkaar voor een goede en complete overdracht aan de ouders.

Wennen

Tijdens het kennismakingsgesprek bespreken we met ouders en kind de dagelijkse gang van zaken. We bespreken de bijzonderheden over het kind en de verschillende afspraken worden genoteerd. We laten de locatie zien en stellen de aanwezige medewerkers voor.

Met de ouders van het kind wordt besproken, hoe het kind het beste kan gaan wennen aan het komen spelen bij Spelerij Maatjes. Hierin leveren we maatwerk. Het ene kind is immers sneller gewend dan het andere kind, dus daar richten we ons ook op. In de basis ziet het wenbeleid er voor ieder kind als volgt uit.

- Het wennen doen we op de dag of één van de dagen waarvoor de ouders het kind hebben aangemeld bij Spelerij Maatjes. Dan maakt het kind kennis met de kinderen waar hij of zij wekelijks mee in de basisgroep zit, of mee kan gaan spelen.
- In overleg met de ouders wordt dan gekeken, of 1x wennen voldoende is of dat er nog een 2e of 3e wendag nodig is en wordt deze naar behoefte ingepland.
- Er wordt voor gezorgd dat er een eigen laatje is voor het nieuwe kind dat gaat komen, zodat het kind weet waar hij/zij zijn of haar eigen spulletjes in kan doen.

Vaste pedagogisch medewerkers

Kinderen voelen zich het veiligst in een voorspelbare situatie met vaste gezichten. Omdat we bij Spelerij Maatjes werken met een gemiddelde medewerker - kind ratio van 1 op 7, zijn er bij ziekte van 1 van de medewerkers, doorgaans altijd voldoende andere vaste medewerkers aanwezig. Daarnaast kunnen we in dat soort gevallen ook altijd schuiven met diensten van vaste medewerkers of vrijwilligers. Zodanig dat we op jaarbasis niet of nauwelijks een beroep hoeven te doen op (externe) invalkrachten.

3-uursregeling

Door de bewust gekozen ruimere medewerker - kind ratio (zie hierboven), komt het nagenoeg nooit voor dat er uren zijn waarin we minder pedagogisch medewerkers inzetten dan vereist is.

Ook op langere dagen (bijv. studiedagen, vakantiedagen) wordt er (uit kwaliteitsoverwegingen) standaard ruimer geroosterd met personeel dan wettelijk vereist is.

Alleen in geval van een calamiteit (bijv. medewerker acuut weggeroepen door dringende privé omstandigheid) zou het voor kunnen komen dat we een keertje (tijdelijk) onderbezet zouden staan. In de basis komt dit echter niet voor.

De gangbare diensttijden per basisgroep in de **schoolweken** zijn:

Blauw: minimaal 1 vaste PM-er 14.00 - 18.30 uur, 1 vaste PM-er van 14.00 - 17.30 uur

Groen: minimaal 2 vaste PM-ers 14.00 - 17.00/17.30 uur, 1 PM-er van 14.00 - 18.00/18.30 uur

Oranje: minimaal 2 vaste PM-ers 14.00 - 17.30/18.00 uur, 1 PM-er van 14.00 - 18.00/18.30 uur

De gangbare diensttijden op een **studie- of vakantiedag** zijn:

1e vaste PM-er van 8.00 - 17.00 uur

2e vaste PM-er van 9.00 - 18.00 uur

Bij 14 of meer kinderen een 3e vaste PM-er van 8.30 - 17.30 uur. Op deze dagen nemen de medewerkers geen pauze. De vaste PM-ers worden op vakantiedagen doorgaans aangevuld door een groepshulp en/of stagiaire.

Ziek zijn

We zijn van mening dat een ziek kind het liefst bij de ouders is. Wanneer een kind ziek wordt, bellen we één van de ouders voor nader overleg. Afhankelijk van de ernst van de klachten vragen we de ouder het kind (eerder) op te halen. Totdat het wordt opgehaald wordt het zieke kind met zorg en aandacht opgevangen. We maken ruimte voor een kind dat zich "niet lekker voelt", door het bijv. een rustig plekje op de bank te geven.

Ingrijpende ervaringen

In het leven van een kind kunnen gebeurtenissen plaatsvinden die gevolgen hebben voor zijn welzijn en/of gedrag. Dit kan het overlijden van een familielid zijn, ziekte van een ouder of een scheiding. Maar ook de geboorte van een broertje of zusje. Dit zijn voor kinderen ingrijpende ervaringen.

Wij communiceren hier met de kinderen open en eerlijk over. Wij geven ze de ruimte zich te uiten of te ontladen. We geven de kinderen de ruimte hun verhaal te vertellen, vragen te stellen en hun emoties te verwoorden. We geven speciale aandacht in de vorm van een knuffel of extra spelaanbod, meer beweging of juist rust. We laten het kind hier zelf bij aangeven waar het op dat moment behoefte aan heeft.

Kinderen met opvallend gedrag

Tijdens de kennismaking kunnen ouders bijzonderheden aangeven over hun kinderen. We bekijken of we de gewenste bijzondere begeleiding kunnen bieden en leggen speciale afspraken hierover vast.

Wanneer we bijzonderheden of problemen bij een kind signaleren, bespreken we dat in eerste instantie met de ouders. Samen maken we afspraken over de te ondernemen

acties. In elk teamoverleg worden de kinderen met opvallend gedrag besproken. Zo zorgen we ervoor dat het kind een eenduidige aanpak krijgt, die optimaal aansluit bij de behoeftes van het kind. De betreffende mentor heeft hierover contact met de ouders. We moedigen ouders aan om bijzonderheden omtrent de ontwikkeling van het kind met ons te delen. We kunnen ervoor zorgen dat onze aanpak goed aansluit bij die in de thuis situatie. Zo mogelijk gaan we in gesprek met de ouders om een gezamenlijke aanpak te formuleren. Ouders worden altijd, bij voorkeur vooraf, geïnformeerd indien er overleg c.q. informatie uitwisseling plaatsvindt over hun kind met de leerkracht op school, wanneer dit overleg in het belang is van een goede begeleiding van het kind.

Waar nodig schakelen we in overleg met ouders / verzorgers derden in (bijv. huisarts, (ortho)pedagoog, jeugdzorg, WMO zorgloket).

Wanneer er signalen zijn die wijzen op een voor het kind onveilige thuissituatie, dan volgen we de richtlijnen van de "*Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling*". Dit is tevens een vast agendapunt in elk teamoverleg.

Ontwikkeling van persoonlijke- en sociaal-emotionele competenties en het bevorderen en het meegeven van een gevoel voor waarden en normen

Om de ontwikkeling van de competenties te stimuleren is een klimaat nodig van vriendelijkheid, waarin kinderen positief benaderd worden. Er is aandacht voor de behoeftes van het individuele kind en voor de sfeer in de groep. We respecteren de eigen emoties en verstandelijke en lichamelijke mogelijkheden van het kind. Dit laten we zien door op een begrijpelijke en gelijkwaardige manier met de kinderen te praten. We gaan naar het kind toe en laten het weten dat we proberen z'n gedrag te begrijpen door te luisteren en gevoelens te benoemen.

Als een kind huilt geven we het aandacht. We troosten en proberen erachter te komen wat er aan de hand is. We luisteren goed naar het kind. We laten zien dat we begrip hebben, we benoemen de emotie, bijv. "ik zie dat je verdrietig bent". We vallen het kind niet af in het bijzijn van andere kinderen. We nemen kinderen op schoot of geven een knuffel. We letten op het kind als het een nieuwe situatie aangaat. Zodat we waar nodig kunnen helpen of een compliment geven als iets lukt.

Ontwikkeling van de persoonlijke competenties

Om de persoonlijke ontwikkeling van de kinderen te stimuleren bieden we spel en activiteiten aan die de verschillende ontwikkelingsgebieden aanspreken, de cognitieve -, motorische -, zintuiglijke -, creatieve - en taalontwikkeling. Activiteiten stemmen we af op het ontwikkelingsniveau van het kind.

We zorgen voor een gevarieerd aanbod van spelmaterialen en een afwisselend aanbod van sport- en spelactiviteiten gedurende de dag. We stimuleren kinderen om zelf te kiezen of te bedenken wat ze willen gaan doen. Heeft een kind geen zin om aan een activiteit mee te doen, dan hoeft dit niet. Merken we dat een kind niet durft, of zich niet veilig voelt, dan zullen we het proberen zo te begeleiden dat het z'n angst overwint.

Bij creatief spel stimuleren we de fantasie en het uiten van gevoelens (bij dans, muziek, zang, werken met klei, zand, papier, karton en hout). Kinderen ervaren wat ze hiermee kunnen doen. We leren de kinderen te vertrouwen op hun eigen creativiteit. Het doel van deze activiteiten is het creatief bezig zijn, niet het resultaat.

Kinderparticipatie

We betrekken de kinderen structureel bij :

- het aanschaffen van sport- en spelmateriaal
- het plannen van activiteiten / workshops
- de invulling van de diverse feesten
- het plannen van het programma in vakantieweken
- het opstellen en periodiek bijwerken van de huisregels ("Regelmaatjes")

Ontwikkeling van de sociaal-emotionele competenties bevorderen

Onder sociaal-emotionele competenties verstaan we de kernbegrippen: het ontwikkelen van veerkracht, zelfvertrouwen, zelfstandigheid en creativiteit. Hiermee leren de kinderen problemen aan te pakken en zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. Ze doen dit op hun eigen manier in een uitdagende omgeving, in relatie met leeftijdgenootjes. We begeleiden de kinderen in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht. Teneinde de kinderen in staat te stellen hun steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

We bieden kinderen de ruimte zich in eigen tempo te ontwikkelen en begeleiden hen hierin. We bieden vrijheid en uitdaging binnen duidelijke grenzen. Kinderen kunnen mét elkaar spelen maar ook naast elkaar. We leren de kinderen praktische vaardigheden waardoor hun zelfredzaamheid vergroot wordt. Zelfredzame en zelfstandige kinderen kunnen steeds meer vrijheden aan. We stimuleren het kind om de nieuwe "vrijheid" aan te gaan. We spreken samen af wat dit inhoudt. Vrijheden die buiten de reikwijdte en het terrein van de BSO liggen, worden met het kind en ouders besproken. Daarna leggen we ze vast op een afsprakenformulier.

We begeleiden kinderen bij het ontdekken van de eigen grenzen en die van anderen. We stimuleren sociale vaardigheden bij de kinderen. Bijv. anderen helpen en geholpen worden., conflicten voorkomen en oplossen. We leren kinderen zich verantwoordelijk te voelen.

We praten met de kinderen, luisteren naar hun verhaal en stimuleren groepsgesprekken. Hierdoor leren we kinderen naar elkaar te luisteren en te praten in een groep. We besteden aandacht aan omgangsvormen, bijv. door de kinderen elkaar te laten groeten bij aankomst en vertrek.

Conflicten

We stimuleren kinderen zelf conflicten op te lossen. Sommige kinderen zijn nog niet zo weerbaar. Hen reiken we concrete mogelijkheden aan om met meer zelfvertrouwen hun behoeften of wensen te laten weten aan andere kinderen of hun grenzen beter aan te geven. We leren ze met elkaar te praten en te benoemen wat er aan de hand is. We grijpen in tijdens het spel als dit nodig is. We sturen bij en geven het spel en gedrag een

positieve wending. Als boosheid van een kind gedrag veroorzaakt dat andere kinderen angstig maakt of pijn doet, leren we het kind een andere manier vinden om zijn gevoelens te uiten.

Eigen identiteit versus groepsidentiteit

We geven het kind de ruimte om zijn plaats in de groep te vinden. Het kind mag zichzelf zijn, wij geven slechts grenzen aan. Dit houdt ook in dat kinderen zich af en toe mogen terugtrekken.

Als een kind zich buitengesloten voelt, leren we het zich weerbaarder op te stellen. We vinden pesten onacceptabel en streven ernaar dit in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren en op te lossen.

We houden rekening met de dynamiek van de groep. We bekijken wat voor soort groep of subgroepen met eventuele buitenstanders er ontstaan op Spelerij Maatjes. Tijdens de momenten waarin de groep gevormd of hervormd wordt proberen we deze positief te beïnvloeden. Dit kan door zelf het goede voorbeeld te geven en door waarden en normen te benoemen en uit te voeren tijdens de dagelijkse activiteiten.

We kijken welke rollen (volgens de groepsdynamica) er bestaan binnen de groep.

Vriendjes

Het kind mag een vriendje of vriendinnetje meenemen naar de Maatjes. Ouders vragen vooraf aan de pedagogisch medewerker(s) of dit mogelijk is. Het kan als de bezetting op de groep het toelaat.

Als een BSO-kind op een BSO-dag bij een vriendje of vriendinnetje wil spelen kan dat. Voorwaarde is dat we dit samen met de ouders en het kind op het "afspraken formulier" hebben vastgelegd. Op dit formulier is dan ook afgesproken hoe dit doorgegeven wordt aan BSO en ouders.

Zelfreflectie

We praten met de kinderen over wat ze meemaken, wat ze denken. We moedigen hen aan dit onder woorden te brengen. We leren kinderen hun eigen mening te geven en te luisteren naar de ander, met elkaar te praten en ervaringen uit te wisselen. We leren ze hun eigen gedrag af te stemmen op dat van de ander. We benoemen emoties en geven inzicht in de eigen emoties, door ze met de kinderen te bespreken. We wijzen op de gevoelens en de wensen van andere kinderen.

Met name tijdens de groepsmomenten geven we hier aandacht aan. Zoals tijdens het eten bij binnenkomst. Maar ook incidenteel wanneer de groep, een bepaalde omstandigheid of het spel daarom vraagt.

Kinderen een gevoel voor waarden en normen meegeven

We helpen kinderen zich op een open manier een gevoel voor (algemeen aanvaarde) waarden en normen in de samenleving eigen te maken, ze te herkennen en ernaar te handelen. Met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Centraal staat dat het kind recht heeft op een eigen identiteit. We willen kinderen om leren gaan met verschillen en conflicten. Het kind leert waardering op te brengen voor de ander en te begrijpen dat die ander gelijkwaardig is. We zijn ons bewust van onze eigen waarden en normen die we uitdragen. Hier geven we op professionele wijze vorm aan.

Er zijn duidelijke afspraken over hoe we met elkaar omgaan, zoals:

- we doen elkaar geen pijn, zowel fysiek als mentaal;
- we gaan op een positieve, eerlijke en vriendelijke manier met elkaar om;
- als we fouten maken, of ruzie hebben praten we hierover;
- we houden rekening met elkaar;
- ongewenst gedrag sturen we bij door het gewenste gedrag te benoemen;
- we waarschuwen eerst voordat we ingrijpen; als we ingrijpen doen we dit niet door het kind af te zonderen (buiten de groepsruimte) of lijfelijk te straffen;
- we praten over het hoe en waarom van regels en maatregelen;
- we maken met kinderen en hun ouders afspraken over de mate van vrijheid / zelfstandigheid die ze hebben

Spelerij Maatjes heeft samen met de kinderen huisregels opgesteld (Regelmaatjes), waarin duidelijk de "do's en don'ts" worden beschreven binnen Spelerij Maatjes. Door de pedagogisch medewerkers wordt hier eenduidig toegezien op de naleving hiervan. Twee keer per jaar worden deze regels met de kinderen besproken (in de basisgroepen) en waar nodig geactualiseerd.

Grenzen aangeven

We begeleiden de kinderen door duidelijk grenzen aan te geven. We benaderen het kind positief. Ongewenst gedrag corrigeren we door de nadruk te leggen op gewenst gedrag. Als we een kind corrigeren, vertellen we welk gedrag we graag zien. Het kind blijft in de groepsruimte, we zonderen het niet af buiten ons gezichtsveld.

- Dit doen we waar mogelijk op het moment en op de plek van de ruzie / het incident zelf. Hierdoor leert het kind om de situatie te hanteren en om zelfstandig problemen op te lossen. Bij ruzie begeleiden we de kinderen in hun gesprek met elkaar, zodat zij zelf met een oplossing kunnen komen.
- We onderzoeken de reden van het gedrag. We kijken daarbij niet alleen naar dat wat een kind zegt, maar ook naar andere manieren waarop het emoties uit.
- Kinderen die regelmatig opvallend gedrag vertonen of snel in conflictsituaties terecht komen, worden zoveel mogelijk begeleid / aangesproken door een vaste medewerker. Dit biedt het kind emotionele veiligheid zodat het in staat is van de situatie te leren.
- Wanneer we het kind niet in staat achten de probleemsituatie op het moment zelf te hanteren of wanneer we zelf geen mogelijkheid zien om de situatie op het moment zelf goed te begeleiden, dan zoeken we met het kind een rustige plek om apart te zitten.
- We leggen aan het kind uit waarom we hem / haar vragen apart te gaan zitten, namelijk: hem / haar de kans bieden weer tot zichzelf te komen.

- We hanteren niet voor alle kinderen dezelfde plek. Oudere kinderen laten we waar mogelijk zelf een plek zoeken. Op deze manier laten we merken hen serieus nemen en zijn zij beter in staat tot rust te komen of de situatie te overdenken.
- Als een kind individueel daarbij gebaat is kan de pedagogisch medewerker met het kind afspreken dat het een vaste plek heeft om tot rust te komen of uit te razen.
- Van een jong kind verwachten we niet dat het kan reflecteren op het eigen gedrag wanneer het apart zit, noch verwachten we dat het stil en rustig is. Met deze kinderen overdenken we echter wel de situatie in zoverre mogelijk en stimuleren we zodoende de groei naar reflecterend vermogen. Een ouder kind (\pm vanaf 7 jaar) kunnen we (indien wenselijk) verzoeken zelfstandiger na te denken over hetgeen gebeurd is en aanspreken op het vertoonde gedrag.
- Indien we inschatten een ouder kind aan te kunnen spreken op het gedrag c.q. eerder gemaakte en bekende afspraken, kunnen we het desgewenst vragen om zelf een situatie weer te herstellen. Bijv. het zelf opruimen van gebruikte spullen en materialen. Dit zien wij als het "aanspreken op" en niet als een vorm van straf.
- We laten het kind niet langer dan enkele minuten apart zitten, tenzij het zelf aangeeft daar behoefte aan te hebben.
- We komen bij het kind terug, gaan in gesprek en bedenken samen hoe het de situatie, op dat moment of een volgende keer, gaat oplossen.
- We gaan na bij het kind welk effect het apart zitten heeft gehad. Is het doel bereikt? Hoe voelt het kind zich?
- Wanneer we moeten concluderen dat het onvoldoende effect heeft gehad, gaan we na waar dit aan ligt en wat een volgende keer anders kan.
- We koppelen de situatie terug naar de ouders van het kind. Waar dit nog niet eerder gebeurd is, vragen we informatie over het gedrag van het kind thuis en de aanpak van de ouders hiervan.
- Wanneer gewenst koppelen we het gedrag ook terug naar de leerkrachten om zo de aanpak van eventueel langer durende conflicten of een moeilijke situatie gezamenlijk te begeleiden; de leerkrachten op school en de pedagogisch medewerkers en ouders buiten school.

We belonen of complimenteren de kinderen op verschillende manieren.

- We belonen kinderen verbaal (bijv. een complimentje) en non-verbaal (bijv. schouderklopje of knuffel).
- We belonen het kind door het aandacht te schenken, door belangstelling te tonen.
- We hebben oog voor inspanningen van het kind en we hechten geen waardeoordeel aan het eindresultaat (bijv. "laat eens zien wat je hebt gemaakt" i.p.v. "mooi hoor"). Uiteraard mogen we bij een bijzondere prestatie best laten merken dat we trots zijn op het kind.
- Bij het belonen hebben we aandacht voor kinderen die moeite hebben met het vertonen van het gewenste gedrag én voor kinderen die het gewenste gedrag vanzelf vertonen.

- Kinderen die al uit zichzelf gewenst gedrag laten zien moedigen we ook aan.
- We zijn ons ervan bewust dat een beloningssysteem vaak alleen symptomen bestrijdt en gebruiken dit als laatste middel. We zoeken dan ook eerst naar oorzaken van het gedrag van een kind.
- Wanneer we besluiten een beloningssysteem te hanteren, bij een individueel kind dat moeite heeft met het vertonen van het gewenste gedrag, dan bespreken we dit vooraf met de ouders van het kind. Met de ouders (en soms ook leerkrachten) zorgen we voor een eenduidige aanpak.
- Wanneer we besluiten het kind een beloning te geven, zoeken we naar een passende mogelijkheid. Dit hoeft niet altijd een tastbare beloning te zijn, ook bijvoorbeeld het kiezen van een activiteit of het mogen leiden van een spel kan een beloning zijn.
- We zorgen ervoor dat belonen niet leidt tot competitief gedrag. Dit kan onder andere door een kind een beloning te laten kiezen waar de hele groep iets aan heeft.

Spelen en activiteiten

Buitenschoolse opvang zien we als *vrije tijd* voor de kinderen. We zorgen daarin voor een gevarieerd aanbod aan crea- en spelmaterialen en een afwisselend aanbod van sport en spelactiviteiten gedurende de dag, voor binnen en/of buiten. We houden rekening met de verschillende leeftijden, interesses van de kinderen en specifieke jongens / meisjes activiteiten.

Ook tijdens de schoolvakanties wordt een afwisselend activiteitenprogramma aangeboden, op basis van ideeën van de kinderen. Met elke dag een leuk (klein of groter) uitstapje om de dag te "breken". Uitgangspunt bij is dat kinderen zelf mogen kiezen welke activiteit ze leuk vinden om te gaan doen. Wanneer ze een keer niet aan een activiteit deel willen nemen mag dat dus ook.

Voorbeelden van vakantie uitstapjes zijn: naar de ijsbaan, het zwembad, eiland van Maurik, de skatebaan, Berghuis Amerongen, het Doornse gat, 't Leersumse Veld, Buitenwereld in Houten, het Rosarium in Doorn, de Kalverweide, de Mazijk, Boer Leo, speelpark Oud Valkeveen, Schateiland Zeumeren, Ballorig, Monkey Town, Kidzcity, kinderboerderijen, de kersenggaard, het bos, manege de Wildkamp, bowlen, mini golfen, speeltuinen in de regio, dierentuinen, excursies naar winkels, bedrijven en musea, etc.

Bij de Spelerij mogen de kinderen zelf hun activiteiten kiezen om aan deel te nemen.

Voorbeeld activiteiten:

• Buiten spelen	speelplein, kunstgrasveld ,pannaveld
• Knutselen, verven, crea	knutselruimte
• Vrij spelen	speelruimte, speelplein
• Gezelschapsspellen	speelruimte
• Sprookjes luisteren, lezen	lees- en luisterhoek
• Muziek luisteren	8+ chillruimte, speelruimte
• Sporten, gymmen	kunstgrasveld, gymzaal
• Tafeltennis	voorste deel kantine

• Sjoelen, biljart	speelruimte, knutselruimte
• Kleuren	speelruimte, knutselruimte
• Kookactiviteiten	keuken
• Karaoken, playbacken	speelruimte
• Tiktok dansjes instuderen	speelruimte
• Bingo, quizzen	speelruimte
• Verstoppertje	binnen, buiten
• Groepsspellen (bijv. levend stratego)	binnen, buiten
• Chillen, lezen	chillhoek, 8+ chillruimte
• Workshops	vrijwillige deelname

Bij het buiten spelen zorgen we ervoor dat er ten alle tijde minimaal 1 medewerker buiten is om toezicht te houden op de kinderen. Wanneer het aantal kinderen zodanig oploopt (meer dan 10), dat een verantwoord toezicht door 1 medewerker niet meer haalbaar is, komt er na overleg een 2^e en zo nodig 3^e collega naar buiten om te ondersteunen. In de praktijk betekent dit dat er op een gemiddelde BSO middag doorgaans 2 pedagogische medewerkers buiten zijn om toezicht te houden en/of een activiteit te begeleiden.

Gebruik van de computer en TV e.a.

Bij Spelerij Maatjes hebben we ervoor gekozen om zo min mogelijk "beeldscherm" activiteiten aan te bieden. Omdat veel kinderen kijken thuis al TV kijken en/of spelen op hun tablet, smartphone en/of spelcomputer (bijv. Playstation, Xbox, Nintendo, e.a.).

Alleen op studiedagen, vakantiedagen en dagen met aanhoudend slecht weer mogen de kinderen (op verzoek) maximaal een uur een film kijken op de aanwezige TV.